

Simulatieonderwijs

Casus 1 PLP 5 Dementerende vrouw in de wijkverpleging

Introductie voor de docent (niet voorlezen aan de studenten)

Deze casus gaat over mevrouw van Houten. Mevrouw van Houten is 85 jaar en zij heeft Alzheimer. Ze is bekend met Hypertensie en COPD. Medicatie: 15 mg Enalapril 1dd. Salbutamol 2dd en Tiotropium (Spiriva) 2dd en Rivastigmine 4,5 mg 2dd. Allergie: soja, pinda's, bruine pleisters en amoxicilline. De laatste maanden gaat mevrouw geestelijk snel achteruit. Mevrouw heeft 3 kinderen die allemaal redelijk in de buurt wonen en de nodige zorg geven om haar zolang mogelijk thuis te laten wonen. Omdat de zorg toch wel wat veel wordt hebben ze vorige week besloten om huishoudelijke hulp in te schakelen. De huishoudelijke hulp is nu een aantal keren geweest en dat gaat prima. Mevrouw van Houten vindt het gezellig dat ze er is. De verpleegkundigen hebben een afspraak bij mevrouw om haar te helpen met douchen. Als de verpleegkundigen binnen komen ligt mevrouw in bed op ze te wachten. Ze heeft net een lekker kopje koffie gehad van de huishoudelijke hulp. Dan wordt mevrouw langzaam niet lekker. Ze begint met klagen over jeuk, daarna begint ze ook te hoesten. Uiteindelijk wordt ze ook benauwd en heeft mevrouw een lage tensie wanneer ze dit meten. Mevrouw heeft een allergische/anafylactische reactie. De huishoudelijke hulp had zelf koek gebakken en deze voor mevrouw meegenomen. Wanneer de verpleegkundigen binnen komen heeft mevrouw net een kopje koffie met dit koekje op.

Voorbereidingen voor de les door docent (of onderwijsassistenten)

- Pop in bed in nachtkleding klaar leggen
- Leeg koffie kopje neer zetten
- Geeltjes en pennen voor de tips en tops van de studenten die observeren
- Epipen in nachtkastje leggen
- Status klaar leggen
 - In de status staat;
 - Medische voorgeschiedenis;
 - Hypertensie
 - COPD
 - Alzheimer
 - Medicatie:
 - 15 mg Enalapril 1dd
 - Salbutamol 2dd
 - Tiotropium 2dd
 - Rivastigmine 4,5 mg 2dd
 - Allergie;
 - Soja
 - Pinda
 - Bruine pleisters
 - Amoxicilline

- Contactpersonen
 - Meneer Cornelis van Houten (jongste zoon) 0612345678
 - Meneer Jan van Houten (oudste zoon) 0612345678
 - Mevrouw van Steen -van Houten (dochter) 0612345678
- Sociaal;
 - Weduwe sinds 2004
 - 3 kinderen (2 zonen en een dochter)
 - Parttime in boekwinkel gewerkt
 - Grote hobby was wandelen en lezen

Briefing casus

Jullie zijn werkzaam als verpleegkundigen in de wijkverpleging. Eén van jullie is net begonnen in dit team. Ze heeft wel al ervaring als wijkverpleegkundige maar nog niet in dit team. Om die reden zijn jullie vandaag met zijn tweeën. Jullie gaan als eerste naar mevrouw van Houten. Mevrouw van Houten is 85 jaar en heeft Alzheimer. Ze woont nog zelfstandig en probeert dit met behulp van haar 3 kinderen zo lang mogelijk vol te houden. Sinds een aantal maanden krijgt ze hulp van jullie bij het douchen. Daarnaast is het meteen bedoelt als sociale controle. Jullie checken of mevrouw gegeten heeft, hoe het huis eruit ziet en of mevrouw haar medicatie genomen heeft. Tot op heden gaat dit met behulp van haar kinderen best goed. Het is echter wel zwaar voor haar kinderen. Om deze reden krijgt mevrouw sinds een aantal weken ook huishoudelijke hulp. Wanneer jullie bij mevrouw zijn kan ze soms wat boos reageren omdat ze dan niet meer precies weet wie jullie zijn en wat jullie komen doen. Gebleken is dat mevrouw minder boos wordt wanneer jullie eerst even rustig bij haar gaan zitten en een praatje maken. Langzaam bereiden jullie haar dan voor op het douche moment. Pas na 5 tot 10 minuten gaan jullie haar dan echt douchen.

Verdeling rollen

- Rollen scenario
 - Geef twee studenten de rol van verpleegkundige
 - Geef één student de rol van dochter of zoon (deze kun je eventueel binnen laten komen tijdens het scenario of wanneer de studenten besluiten om een contactpersoon te bellen kan deze student de telefoon opnemen.
 - Geef één student de rol van de patiënt
 - Geef één student de rol van de huishoudelijke hulp (dit kan ook dezelfde student zijn als de student die dochter/zoon speelt of iemand die ook een observatietaak heeft)
- Observanten, verdeel de onderstaande aandachtspunten onder de observanten. Instrueer ze ook om tips en tops te noteren op de geeltjes. Er moeten altijd meer tops dan tips zijn.
 - Communicatie
 - Klinisch redeneren
 - Samenwerking

Volgende stappen voor de docent

Je stuurt de twee verpleegkundigen de gang op. Ze gaan nu op weg naar mevrouw van Houten en mogen eventueel even overleggen wat ze gaan doen. Terwijl de studenten zich voorbereiden instrueer je de andere studenten. Dit doe je aan de hand van de bijlages aan het einde van de casus.

Wat verwacht je nu van de studenten?

- Dat ze in het begin mevrouw rustig benaderen en echt contact proberen te maken

- Dat ze ingaan op de klachten die mevrouw aan geeft. (of die ze laat merken)
 - Bij de jeuk dat ze dit goed uitvragen en dat ze ook gaan kijken onder de dekens. (eventueel kun je dan benoemen dat de huid rood en vlekkelig is)
 - Hoesten, goed uitvragen (hoe lang al, pijn bij het hoesten, erger/minder erg, sputum etc)
 - Bij de benauwdheid dat ze dit goed uitvragen (wat voor soort benauwdheid, wanneer begonnen, erger of minder erg geworden, medicatie genomen etc)
 - Misselijkheid uitvragen
 - Dat ze er aan denken om de vitale functies te meten
 - Uitslagen;
 - Tensie: 100/60
 - Hartslag 120
 - Rode vlekkerige huid
 - Lichte zwelling oogleden
 - Eventueel door glottisoedeem piepende ademhaling (instellen op Susie)
 - Geen koorts
 - Gebruik maken van EWS /ABCDE en andere redeneerhulpen
 - Indien ze bedenken dat het een allergische reactie is
 - Checken of er een epi pen is (in de status staat dat deze in haar nachtkastje ligt)
 - 112 bellen
 - Eventueel contactpersoon bellen
 - Eventueel Salbutamol toedienen

Debriefing

Hanteer heel zorgvuldig de onderstaande structuur die bij een debriefing hoort:

- Laat de studenten die gespeeld hebben in één woord benoemen hoe ze zich voelen.
- Beschrijving van het scenario. Je laat de studenten die mee speelde in het scenario in chronologische volgorde vertellen wat er gebeurde van begin tot eind. Laat ze zo objectief mogelijk vertellen (dus zonder goed en fout) en moedig ze aan door steeds te vragen en toen en toen. Eventueel kunnen de observanten de ontbrekende stukken invullen.
- Daarna de studenten laten benoemen wat ze zelf goed vonden gaan. Stimuleer dit door steeds door te vragen. Wat was daar goed aan en wat was er nog meer goed.
- Daarna een ronde maken waarin de observanten de goede punten benoemen. Stimuleer dit door steeds door te vragen. Wat was daar goed aan en wat was er nog meer goed.
- Daarna de casus laten analyseren door de studenten die mee speelden in het scenario. Welke verbeterpunten zien ze zelf, waarom zijn dit verbeterpunten en hoe doen ze dit een volgende keer.
- Laat de andere studenten feedback geven aan de hand van de aandachtspunten die zij aan het begin van het scenario gekregen hebben. (feedbackregels goed hanteren).
- Bespreek aan het einde van de debriefing wat ze mee naar huis nemen (wat ze hebben geleerd). Maar sta vooral stil bij wat er allemaal goed ging.

Informatie voor student die mevrouw van Houten speelt.

Je bent mevrouw van Houten en je bent 85 jaar. Je hebt Alzheimer. Sommige dagen ben je heel helder maar er zijn ook echt momenten dat je erg verward bent. Je hebt vooral moeite om overzicht te bewaren. Je verteld soms een aantal keer achter elkaar hetzelfde verhaal. En wanneer de wijkverpleegkundigen binnen komen weet je niet altijd meteen wie ze zijn en waarom ze ook alweer komen. Je stelt daar dus veel vragen over in het begin.

Naast Alzheimer heb je hypertensie en COPD. Je gebruikt hiervoor medicatie die in je status beschreven staat maar die je zelf niet goed meer weet. Het zit altijd in zo een plastic rol en daar pak je ze dan uit. Je kinderen en de wijkverpleegkundigen controleren iedere dag of je de medicatie ingenomen hebt.

Je bent weduwe en hebt 3 kinderen. Je hebt parttime in een boekenwinkel gewerkt. Je hobby's zijn wandelen en lezen.

Je hebt zojuist van de huishoudelijke hulp een zelfgebakken koek gekregen. Die vond je heel lekker. Je was alleen vergeten dat in koekjes altijd pinda's kunnen zitten en daar ben je allergisch voor. In de loop van het gesprek met de wijkverpleegkundigen ga je daar steeds meer last van krijgen. Je krijgt jeuk, moet hoesten, wordt een beetje misselijk en draaierig. Wanneer ze je klachten echt gaan uitvragen mag je redelijk adequaat antwoord geven. Je hoeft dus niet te doen alsof je helemaal niets meer begrijpt. Maar de antwoorden zijn natuurlijk niet altijd helemaal adequaat. Soms begrijp je niet goed wat ze bedoelen met een vraag. Hoe verder we in de casus komen hoe beroerder je wordt. Je wordt benauwd. Uiteindelijk steeds benauwder en ook niet goed aanspreekbaar meer. Indien ze vragen naar een Epi pen wanneer je nog goed aanspreekbaar bent mag je zeggen dat je zo een pen wel ergens hebt liggen. Maar je weet niet meer precies waar.

De belangrijkste informatie puntsgewijs:

- Alzheimer
- Allergisch voor pinda maar wel net pinda koekje gegeten
- Eerst jeuk (daar klaag je over)
- Dan hoesten (dit laat je gewoon horen door regelmatig te hoesten)
- Misselijk (daar klaag je over)
- Benauwdheid (daar klaag je eerst over, ondertussen stelt de docent in dat de ademfrequentie omhoog gaat en dat je uiteindelijk een piepende ademhaling hoort)
- Epi-pen heb je wel maar je weet niet meer waar.

Informatie voor patiënt die zoon/dochter speelt

Je bent dochter/zoon van mevrouw van Houten. Je moeder is 85 jaar en heeft Alzheimer. Ze is nog redelijk helder en woont dus nog zelfstandig. Ze verteld wel vaak hetzelfde verhaal en heeft moeite om het overzicht te houden.

Verder is ze bekend met Hypertensie en COPD. Ze gebruikt als medicatie: 15 mg Enalapril 1dd. Salbutamol 2dd en Tiotropium (Spiriva) 2dd en Rivastigmine 4,5 mg 2dd. De medicatie zit in een Baxter rol. Ze neemt deze over het algemeen goed in maar jullie controleren dit wel iedere dag. Je moeder is allergisch voor soja, pinda's, bruine pleisters en amoxicilline. Dit houdt ze zelf over het algemeen goed in de gaten. Maar jullie zorgen natuurlijk ook dat er geen dingen in huis zijn waar pinda's in zitten. Samen met je broers/zus zorgen jullie zo goed mogelijk voor jullie moeder zodat ze zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen Omdat de zorg toch wel wat veel wordt hebben jullie vorige week besloten om huishoudelijke hulp in te schakelen. De huishoudelijke hulp is nu een aantal keren geweest en dat gaat prima. Je moeder vindt het gezellig dat ze er is. De wijkverpleegkundigen helpen je moeder met douchen.

Wanneer de verpleegkundigen bellen reageer je op wat ze zeggen. Je mag zelf bepalen hoe je hier op reageert (misschien boos dat ze haar iets gegeven hebben, misschien heel rustig, misschien heel erg in paniek). Eventueel kan de docent je vragen om naar binnen te lopen omdat je bij je moeder op bezoek gaat.

Informatie voor student die huishoudelijke hulp speelt

Je bent aan het werk geweest bij mevrouw van Houten. Je komt hier nu een paar weken om huishoudelijke hulp te geven. Mevrouw van Houten heeft Alzheimer maar ze is nog best alert. Aan het einde van je dienst drinken jullie steeds samen een kopje koffie. Vandaag heb je zelf gebakken koeken meegenomen. Die hebben jullie net op als de verpleegkundigen binnen komen. Omdat je voor de verpleegkundigen geen koek meer over hebt vertel je niet uit jezelf dat jullie koek hebben gegeten. Wanneer ze hier eventueel om vragen (waarschijnlijk niet) mag je hier wel eerlijk antwoord op geven. Wanneer de verpleegkundigen aanbellen doe je open. Maakt een kort praatje en gaat dan weg